

SERIE

Irak på egne ben

■ I december 2011 blev de sidste internationale tropper trukket ud af Irak. Nu skal landet stå på egne skrøbelige ben.

BAGGRUND

■ Morgenavisen Jyllands-Posten er rejst til Irak for at undersøge, hvad det er for et land, Danmark og koalitionen har efterladt efter ni års invasion.

■ Dette er 1. kapitel i serien om irakernes største udfordringer lige nu.

Iraks børn kan havne i

Irak: Det er generationen, der skal genrejse et slagent Irak, men mere end hver tredje barn har mistet sine forældre. Iraks 4,5 millioner forældreløse børn må deles om 1.500 statslige børnehjemspladser, og mange ender på gaden. Børnene risikerer at blive radikaliseret af lokale militser.

og udenlandske ngo'er får lov til at lave hjem til børnene. Hvis regeringen finder ud af, at vi driver hjemmet med private donationer, lukker de stedet med det samme,« mener hun.

Selv venter Utoor al-Mubarak stadig på en officiel licens til at kunne lade børnene overnatte på hjemmet.

Sult og selvmordsbomber

De mange børn, der vokser op i et nyt Irak uden familier, uden omsorg og uden råd til skolegang og uddannelse, kan meget vel blive et af Iraks allerstørste samfundssår. Fra været af tryghed fra familien og manglen på en gunstig fremtid og arbejde gør, at børnene har lettere ved at blive tiltrukket og rekrutteret til radikale grupper, forklarer projektforsker og ekspert i islamisk radikaliserings ved Dansk Institut for Internationale Studier Mona Sheikh Kanwal.

»De radikale grupperinger repræsenterer et social fællesskab, der er kendetegnet ved den loyalitet og omsorg, som børnene uden familie ikke har,« siger hun og tilføjer, at mange forældreløse

IDA NYEGÅRD ESPERSEN

Jyllands-Postens
udsendte medarbejdere

international@jp.dk

JAKOB SHEIKH

Jyllands-Postens
udsendte medarbejdere

international@jp.dk

BAGDAD

På trods af sine tre år kan han kun sige ganske få ord som »bil«, »mormor«, »stol« og »hund«. Abdallah Hassem har talevanskeligheder – ifølge hans børnehjemsleder på grund af krigstraumer. Han er enebarn og forældreløs. Hans mor og far blev dræbt,

da en bilbombe gik af midt i Bagdads Karada-kvarter, der ellers var gået fri af de værste uroligheder under den netop afsluttede invasion.

Abdallah var to måneder gammel og blev passet af sin bedstemor den eftermiddag, han blev gjort til et af Iraks 4,5 mio. forældreløse børn – en gruppe, der i dag udgør 15 pct. af hele Iraks befolkning, og som ifølge eksperter er så forsømte, at de risikerer at vælte Iraks fremtid.

Børnehjemmet i Bagdad

Vi befinder os på et børnehjem i centrum af Bagdad. Sammen med godt 50 andre forældreløse børn har Abdallah taget opstilling blandt balloner og kunstige blomster i hjemmets pyntede opholdsrum. Profeten Muhammeds fødselsdag skal fejres. De små drenge er stivet af i nystrogede jakkesæt i mini-

aturestørrelser og pigerne i pompøse, draperede prinsessekjoler.

Et lydanlæg i hjørnet spiller islamiske lovsange, og de lyse barnestemmer reciterer begejstret korantekster i skiftende grupper på en lille scene. De synger også om blomster og høns og om at være gode ved hinanden.

500.000 gadebørn

Abdallah er heldig. Hans onkel og mormor lever endnu, så han kan sove hos dem på skift. Landets 500.000 gadebørn har ikke den mulighed. De mange civile tab og dræbte irakiske militærfolk i krigen har overvejende været mænd i den arbejdsdygtige alder, forklarer børnehjemmets grundlægger og daglige leder, Utoor al-Mubarak:

»Regeringen svigter Iraks børn. Derfor er vi nødt til at gøre noget,« fortæller hun og

tilføjer, at børnene i Irak er vokset op under krigen og derfor »har vold i deres natur.«

»Hvis ikke vi opdrager dem, bliver volden ved med at være en del af deres liv. Så ender de selv i voldens arme. De bliver voldsmænd.«

Modarbejdes af regeringen

Det er imidlertid langt fra alle forældreløse børn, der får støtte fra et børnehjem. Blot 1.500 af de 4,5 mio. børn bor ifølge det irakiske social- og arbejdsministerium på et statsstøttet hjem, og private initiativer til forældreløse børn bliver skudt ned på striben af regeringen, siger Utoor al-Mubarak fra børnehjemmets kaffestue i Bagdad.

»Regeringen vil ikke have, at almindelige irakere udstiller deres problem. Staten ved godt, at den svigter millioner af børn, men kun regeringen